

sosyalist
yeniden kuruluş
partisi

SYKP

TÜZÜK

**BİR ÇAĞ DÖNÜMÜNÜN
EŞİĞİNDEYİZ!**

Sosyalist Yeniden Kuruluş Partisi (SYKP) TÜZÜĞÜ

Madde 1: PARTİNİN ADI

Sosyalist Yeniden Kuruluş Partisi'dir. Kısaltılmış adı; SYKP'dir. Merkezi Ankara'dadır. Partinin amblemi beyaz zemin üzerine kırmızı, yeşil ve mor renkli yıldızdır.

Madde 2: PARTİNİN TANIMI

Dünyanın bütün kıtalarında çatışmanın ilerleme ve devrim kutbunda yer alanlar ve tarihin ileriye doğru hareketinin taşıyıcıları, bugün başta işçi sınıfı olmak üzere, kadınlar, gençler, doğa ve yaşam savunucuları, tüm emekçiler ve ezilenlerdir. "Yazılı tarih boyunca var olmuş bütün toplumların tarihinin sınıf mücadeleleri tarihi" olduğu bugün bir kez de küresel ölçekte doğrulanıyor. İşçi sınıfı ve ezilen dünya bu mücadeleyi ancak örgütlendiği, egemen güçlerin karşısına örgütlü bir güç olarak dikildiği oranda başarıya ulaştırabilir. Bu ihtiyaca cevap vermek üzere kurulan Sosyalist Yeniden Kuruluş Partisi (SYKP), işçi sınıfı ve bütün ezilenlerin komünist partisidir. SYKP, içinden geçtiğimiz tarihsel konjonktürde işçi sınıfı hareketinin ve sosyalist hareketin yeniden kuruluşunun bir zorunluluk haline geldiği bilinciyle davranır ve buna hizmet etmeyi kendisinin başlıca misyonu olarak görür.

Madde 3: PARTİNİN AMACI

Sosyalist Yeniden Kuruluş Partisi'nin (SYKP) nihai hedefi, kapitalist sömürü ve tahakkümün bütün biçimlerinin, bütün eşitsizliklerin, bütün hiyerarşik ve dışlayıcı toplumsal ilişkilerin tasfiye edildiği; işbölümünün aşıldığı bir komünist toplumdur. Kır/kent ve kafa/kol emeği çelişkesinin çözüldüğü, cinsler arasındaki egemenlik/bağımlılık ilişkilerinin son bulduğu, bütün toplumsal ilişkilerin yanı sıra insan-doğa ilişkilerinin de sürdürülebilir bir ortaklaşa evrim ve ekolojik döngülerle uyumlu bir üretim ve tüketim perspektifi ile dönüştürüldüğü bir toplum. Burjuva özel mülkiyetin ortadan kaldırıldığı; "herkese emeğine göre" normunun geçerli olduğu bir evreyi takiben bayrağında "herkesten yeteneğine göre, herkese ihtiyacı kadar" şiarı yazılı olan bir komünist toplum.

SYKP, burjuva özel mülkiyetin ilgasını “mülksüzleştirilenlerin mülksüzleştirilmesi” ve bir yeniden temellük olarak görür. Parti'nin amacı, doğrudan üreticilerle üretimin maddi koşulları arasındaki kopukluğun nihayet giderilmesidir. Tek tek bireylerce sahiplenilmesi artık mümkün olmayan devasa bir üretici güçler haznesinin herkesin ortaklaşa mülkü kılınmasıdır. Yabancılaşmanın aşılması, toplumsal zenginliğin bireylerin erişimine ve yararlanmasına her açıdan açık hale getirilmesidir.

Böyle bir toplum bütün yeryüzü ölçeğinde gerçekleştirilebilir ancak. SYKP, kapitalizmden komünizme geçişin son tahlilde dünya-tarihsel ve evrensel bir olay ve süreç olduğu gerçeğinden hareket eder. Dünya devriminin ürünü olacak bir evrensel komünizmin yolunun, sınırların, ulusların ve ulus-devletlerin ortadan kaldırıldığı, insanların yeryüzünü kendi ortak vatanları olarak sahiplendikleri, devrimci dönemde Aydınlanma'nın ancak bir soyutlama olarak vazedebildiği “insanlık” idealinin nihayet gerçekleştiği bir dünya komünler cumhuriyetinden geçtiğini savunur. Yerel veya ülkesel devrimlerin ancak bu hedefi gözeterek ve bu hedefle uyumlu biçimde ilerleyerek, küresel bir geçiş sürecine ve komünizm idealine hizmet edebileceğini öngörür.

Bu belirlemelerden kalkarak, SYKP, Türkiye’de devrimci-demokratik bir dönüşümün ve sosyalizme yönelişin ifadesi olacak Demokratik ve Sosyal Bir Cumhuriyet uğruna mücadele eder. Türkiye’de Demokratik ve Sosyal Cumhuriyet, proletaryanın siyasal iktidarı fethedişinin uğrağı, onun iktidarının özgül bir biçimi, tek ülkede devrimi dünya devrimine bağlayan en uygun hedef olarak görür. Ancak, dünya devrimine büyümediği, bu devrim itilim vermediği, küresel anti-kapitalist mücadelelerle rezonans içinde ilerlemediği müddetçe, tek bir ülkedeki proleter devrimin geriye dönüş ve restorasyon riskini kendi içinde şu veya bu ölçüde ama daima barındırdığı gerçeğini göz önünde bulundurur. İlerlemeyen devrimin gerileyeceği ve kapitalist dünya tarafından kuşatılacağı gerçeğini bilerek, bir yerel devrim enternasyonalist ve evrenselci bir nitelik kazandırmanın zorunluluğu perspektifiyle hareket eder.

Madde 4: PARTİNİN NİTELİĞİ ve İLKELERİ

a) SYKP bir mücadele örgütü olarak gücünü 2. maddede belirtilen güçlerden ve bu güçlerin hak ve taleplerini savunma meşruiyetinden alır. Parti, 2. maddede belirtilen sınıfsal ve toplumsal güçlerin komünist siyasal örgütüdür. Siyasi faaliyetinin esasını bu güçlerin yaşamın her alanında söz

ve karar sahibi olmasını sağlamak hedefi oluşturur. Faaliyetini çalışma ve yerleşim birimlerini temel alarak sürdürür.

b) Parti, Program ve Tüzük'ünü benimseyen ve o doğrultuda çalışan üyelerden oluşur. Her Parti üyesi Tüzük'te belirtilen haklardan eşit olarak yararlanır ve görev ve sorumluluklarını yerine getirir. Parti birliğinin temelini, Program ve Tüzük ile mücadele yoldaşlığı oluşturur.

c) Parti, tüzel kişiliğini belirleyen Program ve Tüzük'ünde tarif edilmiş çerçevede, bütün parti üyelerini birleştiren, onların faaliyet ve eylemlerini kolektif bir iradeye dönüştüren bir siyasal öznedir.

d) Parti'de eylem birliği esas, farklılıklar meşrudur. Kararlarda öncelikle mutabakat aranır. Mutabakatın sağlanamadığı durumlarda, program ve tüzük değişikliklerini, partinin feshini veya diğer parti ve oluşumlarla birleşmesini ilgilendiren konularda ilgili organın üyelerinin üçte ikisinin, bunların dışındaki konularda salt çoğunluğunun oylarıyla karar alınır. Parti organlarında alınan kararı doğru bulmayan Parti üyeleri kararlaştırılan eyleme/hazırlıklarına katılmama hakkına sahiptir; ancak kararın hayata geçirilmesini engelleyecek tutum alamaz, karşı eylem örgütleyemezler. Parti üyeleri, parti organlarında karara konu olmamış faaliyetlere bireysel olarak katılma hakkına sahiptirler.

Şerh ve reddedilen öneri(ler) organ kararlarıyla beraber partiye duyurulur. Partide üye hukuku esastır.

e) Parti üyelerinin bir bölümü, görüş ve yaklaşımlarını partiye benimsetmek amacıyla, Parti Program ve Tüzüğü çerçevesinde çalışan, tüm üyelerin varlık gerekçelerinin bilgisine sahip olduğu platformlar oluşturabilir. Parti üyeleri bu şekilde yeni platformlar kurma, amaçlarına ulaşan platformları kendi istekleriyle dağıtma veya sönmümlendirme, herhangi bir platforma katılma veya ayrılma hakkını özgürce kullanır. Parti içi platformların faaliyeti ve işleyişi partinin geri kalanına karşı açık ve şeffaf gerçekleşir. Platformlar, partinin kolektif iradesinin, politik birliğinin ve organlarının işleyişinin karşısında paralel iradeler oluşturamazlar ve üyelerini bağlayıcı kararlar alamazlar; parti maliyesi dışında ayrı kasa oluşturamazlar ve parti içinde kendilerine taraftar kazanmayı partiye üye kazanmanın yerine ve önüne geçiremezler.

Partinin eylem birliğini sağlayan ve azınlık haklarını tarif eden esas ve usuller bir yönetmelikle düzenlenir.

f) Kadınlara başta parti organları olmak üzere parti yaşamının her alan ve düzeyinde lehte ayrımcılık uygulanır. Lehte ayrımcılık herhangi bir organ ya da kişinin niyet ya da inisiyatifine bırakılmaz. Lehte ayrımcılığın parti içinde sistematik olarak gerçekleşmesi yönünde etkili yöntemler geliştirilir ve güvenceye alınır.

Kadınlara yönelik lehte ayrımcılık gereği, partide her türlü organ seçimlerinde kadın üyelere yüzde elli kota uygulanır. Bu, geçici ve istisnai haller dışında partinin vazgeçilmez amacıdır. Bu standardı karşılayamayan ve yeterli sayıda talep olmaması nedeniyle yüzde elli kadın kotasını uygulamayan parti örgütleri, partiye kadın katılımını artırarak ve olağanüstü kongrelere giderek sorunu gidermekle yükümlüdürler. İki olağan kongre arası dönemde, yüzde elli kadın kotası koşulunu yerine getirmeyen parti örgütleri feshedilirler.

Partinin her tür organ seçiminde eşit oy alan adaylardan biri kadın ise, kadın aday organa girer. Seçilmiş organdan bir kadın üyenin istifası durumunda, yerine ilk yedek kadın ve olmadığı takdirde sırasıyla diğer yedek kadın üyelere danışılarak organ tamamlanır.

Lehte ayrımcılık, parti üyeleri arasındaki eşitlik ve demokrasi esaslarına aykırı olamaz. Parti üyesi kadınlar, kendi zeminlerinde oluşturdukları ilişkileri ve işleyişi tariflemek için bir yönetmelik çıkarır.

Erkekten, sermayeden ve sermayenin tüm kurumlarından bağımsızlığı esas alan, Kadın Kurtuluş Hareketinin bir bileşeni olan farklı feminizmle-re mensup kadınlar partiye üye olabilirler.

SYKP, Kadın kurtuluş mücadelesi perspektifiyle kadınların, parti içinde örgütlenme ve siyasallaşmasını güçlendirmek, erkek egemenliği ve cinsiyetçiliğe karşı mücadele araçlarını yaratmak ve partinin perspektiflerini, politikalarını ve kurumlarını feminist politika süzgecinden geçirmenin imkanlarını çoğaltmakla yükümlüdür.

g) Parti içinde LGBT üyelere lehte ayrımcılık uygulanır.

ğ) 25 ve altı yaşlardaki gençlerin Parti karar ve uygulama süreçlerine katılımını güvence altına almak için gençlere yönelik lehte ayrımcılık gereği, Parti'de her türlü organ seçimlerinde genç üyelere yönelik yüzde yirmi kota uygulanır. Yukarıdaki f) bendinde kadınlar için kota uygulamasında geçerli olan kurallar gençler için de geçerlidir.

h) Parti üyeleri, ister tek tek ister eğilim veya platformlar şeklinde topluca, bilgi alma, toplanma, görüş oluşturma, görüşlerini parti iç işleyişi ve yayınları aracılığıyla parti üyelerine ve kamuoyuna yayma haklarına sahiptir. Her üye partinin olanaklarından (yayın, mekan, iletişim vb) eşit olarak yararlanır ve Parti üyeleri arasında ayırım yapılamaz, herhangi bir üyeye ayrıcalık tanınmaz.

i) Partide tüm faaliyetler tam bir açıklık içinde yürütülür. Tüm parti üye ve örgütlerinin parti çalışmaları hakkında zamanında, sürekli ve yeterli bir biçimde bilgiye engelsiz ulaşabilme, çalışmaları denetleyebilme hakları vardır. Partinin her kademesinde ilgili organlara başvurmak, parti yayınlarından yararlanmak her üyenin hakkıdır. Parti organları, kendilerine yapılan yazılı başvuru, eleştiri ve önerileri yazılı olarak yanıtlamakla yükümlüdür. Partinin tüm çalışmaları ve mali durumu üyelerin denetimine açıktır. İlgili parti organları bu bilgilendirme ve denetim işleyişini düzenlemekle yükümlüdür.

i) Partide üyelerin söz ve karar sahibi olmaları esastır. Üyelerin iradelerini doğrudan veya temsilcileri vasıtasıyla yansıtılmalarına olanak sağlanır. Üyelerin söz ve karar haklarını kullanmalarının sağlanmasından her kademe-deki ilgili yönetici organ(lar) sorumludur.

j) Yönetici organların üyeleri seçimle belirlenir. Seçenler seçtiklerini her zaman denetleme ve geri çağırma hakkına sahiptir. Geri çağırmada seçen organ ile seçim yöntemi esas alınır. Partide organlı faaliyet ve kolektif çalışma tarzı temel alınır. Parti organ ve kurullarında “kişisel sorumluluk ve kolektif yönetim” esastır.

k) Parti, seçim yöntem ve kurallarını, çoğulcu yapısını gözetip koruyacak şekilde belirler. Parti, üyelerinin kişisel ya da kolektif iradesini yansıtacak eşit, adil, demokratik sonuçlar doğuracak ve azınlığın haklarını güvenceye alacak bir nispi temsil yöntemi uygular. Nispi temsil talebi olmadığı haller ile tek adaylı seçimlerde çoğunluk seçim sistemi (çarşaf liste) uygulanır. Seçim esasları ve usulleri seçim yönetmeliği ile düzenlenir.

l) Aynı yönetici organda üst üste iki dönemden fazla yer alınamaz. (Bir dönem, iki olağan kongre arasındaki süredir.) Ancak bir dönem ara verildikten sonra aynı yönetici organa aday olunabilir. Her dönem içinde (başkanlık hariç) yönetici organların üçte birinin yenilenmesi zorunludur. Yeterli sayıda aday çıkmaması halinde, eksik kalan sayıda kurul üyeliğine adaylık bakımından bu hüküm uygulanmaz.

m) Parti merkezi, il ve ilçe örgütleri gerektiğinde parti içine veya kamuoyuna yönelik yayın çıkarabilir. Bu yayın organlarının yayın çizgisi partinin Program'da yazan amaçlarına ve ilkelerine aykırı olamaz.

n) Parti organlarının işleyişi üyelerin denetimine açıktır. Parti'nin seçilmiş organlarının toplantısını o organı seçen Parti üyeleri izleyebilir.

o) Parti'de, Tüzük'te tarif edilmiş ve yaptırımları belirlenmiş parti üyeliği ile bağdaşmaz davranışlar (Parti üyelerine, devrimcilere, halka, kadınlara yönelik şiddet, taciz, parti mallarını zimmetine geçirmek vb) dışında yaptırım uygulanamaz.

ö) Parti'nin bütün örgütleri kendi alanlarındaki faaliyetlerinde özerktir.

p) Partiden bağımsız anti-kapitalist ve devrimci-demokratik dinamikler, hareketler ve örgütlülükler içinde yer alan, çalışan Parti üyeleri, kendi aralarında eşgüdüm sağlamak, ilgili alanlara ilişkin politikalar geliştirmek, Parti'ye benimsetmek ve uygulamaya geçirmek için Parti içinde Meclisleşme düzeyine çıkan örgütlenmeler yaratabilirler. Bu örgütlenmelerin geliştirdiği politikalara nihai halini Parti organları verir. Kadın Meclisi'nin belirlediği politikalar ve aldığı kararlar ise Parti organları tarafından olduğu gibi kabul edilir.

r) Parti içinde engelli üyelere lehte ayrımcılık uygulanır.

Madde 5: ÜYELİK

Parti'nin programını ve tüzüğünü, bir parti örgütünün herhangi bir biriminde veya o örgütün Tüm Üyeler Meclisi'nde çalışmayı ve parti görevlerini düzenli olarak yerine getirmeyi, aidatını düzenli olarak ödemeyi kabul eden herkes partiye üye olabilir.

Madde 6: ÜYELİK YÖNTEMİ

Partiye üyelik başvurusu kişinin oturduğu veya çalıştığı ilçenin parti örgütüne yapılır. Üyelik başvurusu, başvuranın kimlik belgesine göre 3 nüsha olarak doldurularak üyelik fişini imzalaması ile yapılır. Başvurana alındı belgesi verilir. Başvuranın bulunduğu yerde ilçe örgütü kurulmamışsa, üyelik başvurusu il örgütüne; il örgütü de kurulmamışsa genel merkeze yapılır.

Partiye üyelik başvuruları parti panosunda ilan edilir. Üyelik başvuruları 30 gün içinde olumlu ya da olumsuz karara bağlanır. Bu süre içinde karar

alınmadığı takdirde üyelik, başvuru tarihinden itibaren kabul edilmiş sayılır.

Üyeliğe ilişkin ret kararları bir yazı ile başvuran kişiye bildirilir. Üyelik başvurusu ilçe yönetim kurullarınca reddedilenler, 10 gün içinde İl Yönetim Kurulu'na, il örgütü kurulmamış yerlerde Merkez Yürütme Kurulu'na (MYK) itiraz edebilirler. İtiraz üzerine verilen karara karşı, 10 gün içinde İl Yönetim Kurulu kararları için Merkez Yürütme Kurulu'na, Merkez Yürütme Kurulu kararları için de Parti Meclisi'ne başvurulabilir. Bu kurulun kararı kesindir.

Üyeliğe kabul edilen kişinin, üye kayıt fişinin bir nüshası il örgütüne, diğer nüshası da genel merkeze gönderilir.

Cezaevlerinden ya da yurtdışından yapılacak başvurular, başvuru sahibinin yakın bağlarının devam ettiği ilçe veya il örgütüne, yoksa doğrudan merkeze yapılır.

Madde 7: FAHRİ ÜYELİK

Parti, özel katkısı olabilecek ve isteyen partisiz kişilerin de çalışmalara katkısının alınmasını sağlar. Parti örgütleri bu amaçla, isteyen partisiz kişiler arasından fahri üyeler kayıt edebilir. Fahri üyelerden tüm parti örgüt, organ ve kademelerinde etkin bir biçimde yararlanılabilmesi için Parti Meclisi gerekli yönetmelikleri çıkarır.

Madde 8: PARTİ ORGANLARI

A) Merkez Karar ve Yürütme Organları

- a) Büyük Kongre
- b) Parti Meclisi
- c) Genel Başkan
- d) Merkez Yürütme Kurulu
- e) Merkez Disiplin Kurulu

B) Merkez Danışma Organları

- a) Parti Danışma Meclisi
- b) Parti Danışma Konferansı

C) Yerel Karar ve Yürütme Organları

- a) İl Kongresi, İl Başkanı, Yönetim Kurulu/İl Meclisi, Disiplin Kurulu
b) İlçe Kongresi, İlçe Başkanı, Yönetim Kurulu, Belde Örgütü
- D) Yerel Danışma Organları
- a) İl, ilçe ve Yerel Örgütlerin Tüm Üyeler Meclisi
b) İl ve İlçe Danışma Meclisi
c) İl ve ilçe Danışma Konferansı
d) İl ve İlçe Parti Örgüt Toplantısı
e) İl ve İlçe üyeleri ile Partisiz Yurttaşlar Toplantısı
f) Yerleşim ve çalışma birimleri
- E) Parti Grupları
- a) TBMM Parti Grubu
b) İl Genel Meclisi Parti Grubu
c) Belediye Meclisi Parti Grubu
- F) Tüzük ve yönetmeliklere göre kurulmuş diğer parti komisyon, büro, danışma ve çalışma gruplarından oluşur.
- G) Kadın Meclisleri: İlçe-il ve merkez düzeyinde kadın Meclisleri oluşturulur. Çalışma esasları, Kadın Meclisleri tarafından önerilen ve Parti Meclisi tarafından karar altına alınan bir yönetmelikle düzenlenir.

Madde 9: BÜYÜK KONGRE

Büyük Kongre, partinin en yüksek organıdır. Seçilmiş ve doğal delegelerden oluşur.

a) Seçilmiş Delegeler

İki Büyük Kongre arasında yapılmış son İl Kongrelerince seçilir. Seçilecek delege sayısı o ilde seçilecek milletvekili sayısının en fazla iki katı kadardır.

İl sınırları içerisindeki toplam parti üye sayısı 600'den fazla değilse, İl Kongresi tüm il örgütü üyelerinin katılımı ile toplanarak Büyük Kongre delegelerini seçer.

İlçe örgütü bulunup, henüz il merkezi açılmamış illerde, Büyük Kongre'ye gidecek il delegelerini ilçeler seçer.

b) Doğal Delegeler

Genel Başkan, Parti Meclisi, Merkez Disiplin Kurulu üyeleri, partili bakan, milletvekilleri ve kurucular, doğal delegeleri oluştururlar. Kurucu doğal delegelerin sayısı seçilmiş delege sayısının yüzde birinden fazla olamaz. Fazla olması halinde her Büyük Kongre’de bir sonraki Büyük Kongre için, divan tarafından yapılacak ad çekme ile kurucu doğal delegeler saptanır. Büyük Kongre’nin doğal delegeleri ayrıca İl Kongrelerinde delege seçilemezler.

c) Toplanması

Büyük Kongre olağan olarak iki yılda bir toplanır, ancak Parti Meclisi (PM) veya Büyük Kongre kararı ile bu süre bir yılı geçmemek üzere uzatılabilir. Toplantının yer, gün ve gündemi PM tarafından kararlaştırılıp en az bir ay önce örgüte bildirilir. PM’nin çalışma raporu, PM, Genel Başkan veya yeter sayıda delege tarafından hazırlanmış karar tasarıları delegelere Büyük Kongreden 45 gün önce gönderilir. Kurulacak komisyonlarda görev almak isteyenlerin adlarının bildirilmesi istenir.

Büyük Kongre’nin toplantı yeter sayısı Büyük Kongre delegelerinin salt çoğunluğudur. İlk toplantıda çoğunluk sağlanmaz ise, Büyük Kongre nisapsız olarak çağrılan gündemle, belirtilen yer, tarih ve saatte toplanır. Büyük Kongre için gazete ilanı verilmez.

d) Olağanüstü Toplanma

Büyük Kongre Genel Başkan veya PM’nin gerekli görmesi ya da Büyük Kongre delegelerinin en az 1/10’unun imzası ile olağanüstü toplantıya çağrılabilir. Olağanüstü Büyük Kongre çağrılı olduğu gündemi ile bağlıdır. Olağanüstü Büyük Kongre isteminin, usulüne uygun biçimde ilgili yönetim birimine ulaştırılmasından başlayarak en geç 45 gün içerisinde yapılır. Kongrenin yeri, gündemi ve varsa diğer Kongre belgeleri en az 15 gün önceden delegelere gönderilir.

e) Görüşmeler

Büyük Kongre’de gündem konuları sıra ile ele alınır. Söz isteyenlere sıra ile söz verilir. Konu ile ilgili söz süreleri görüşmeye başlamadan önce saptanır. Çalışma raporu üzerinde 5, öteki konularda 3 delege konuşmadan yeterlilik önergesi oylanamaz. Karar yeter sayısı Tüzük ve Program için hazır bulunan delegelerin 2/3’ü, diğer konular için salt çoğunluktur. Gündeme Kongre delegelerinin 1/20’sinin yazılı istemi ile gündem maddesi eklenebilir.

Parti Programı ve Tüzüğü'nde değişiklik ile parti politikaları konusundaki önerge ve karar tasarıları delegelerin 1/50'sinin imzası ile verilir. Bu önergelerin üzerinde doğrudan görüşme açılır. Ancak bu hüküm, usule ilişkin sözlü ve oya sunulmayacak taleplerin divan tarafından değerlendirilmesini engellemez.

Madde 10: GÖREV VE YETKİLERİ

Büyük Kongre'nin görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Gündemindeki maddeleri görüşüp karara bağlamak,
- b) PM'nin yurt ve dünya olaylarını, parti çalışmalarını değerlendiren raporunu tartışmak, gelecek dönem için önerileri karara bağlamak,
- c) Hesapları incelemek, PM'nin aklanması, kesin hesap, bilanço ve bütçe tasarısının onaylanması konusunda karar vermek,
- d) Tüzük ve Program doğrultusunda, yurt ve dünya olaylarını, parti sorunlarını incelemek, değerlendirmek, gerekirse kararlar almak,
- e) Genel Başkan, PM, Merkez Disiplin Kurulu asil ve yedek üyelerini seçmek,
- f) Parti'nin amacı doğrultusunda gerektiğinde Tüzük ve Program'da değişiklik yapmak,
- g) Parti'nin kapanmasına ya da bir başka parti ile birleşmesine, böyle durumlarda malların tasfiye ve intikal biçimlerine karar vermek,
- h) PM'ye taşınır ve taşınmaz mal alım ve satımı için yetki vermek,
- i) PM'ye uluslararası örgütlere katılma yetkisi vermek,
- j) Yasaların izin verdiği diğer yetkileri kullanmak.

Büyük Kongre'yi Genel Başkan veya (Eş Başkan ya da) MYK'dan görevlendirilen biri, bu organların boşalması durumunda ise PM'den bir üye açar. Büyük Kongre Divanı bir başkan, iki başkan yardımcısı ve gereği kadar yazmandan oluşur. Büyük Kongre Divanı açık oy ile seçilir.

Büyük Kongre Divanı, Kongre çalışmalarını genel hukuk kuralları, Siyasi Partiler Yasası, Parti Tüzüğü ve parti içi demokrasi ilkelerine uygun yürütülmesi ile yükümlüdür. Divan, Büyük Kongre çalışmalarının yürütülmesinde Yasa, Tüzük ve Yönetmelik hükümlerine aykırı olmamak koşuluyla

takdir yetkisini kullanabilir, çalışmalara ara verebilir, toplantı mekanının düzeni ile ilgili karar alabilir.

Büyük Kongre, Disiplin Kurulu'nca verilen cezaları affetme yetkisine sahiptir.

Madde 11: PARTİ MECLİSİ

A) Seçimi ve Oluşumu:

PM, Genel Başkan (ve Eş Başkan) hariç 46 kişiden oluşur. 10 yedek üye seçilir. Yedek üyeler ayrıca seçilmezler. Sıralamada asıl listeye giremeyenler aldıkları oya göre yedek üye olarak belirlenir. Parti üyesi milletvekilleri PM'nin doğal üyesidir.

PM'nin çalışmalarına katkıda bulunmak için PM üye sayısının 1/2'sini geçmemek üzere Parti Danışma Konferansı tarafından fahri danışmanlar tespit edilir.

En az 2 ayda bir toplanan PM'nin başkanı Genel Başkan (veya Eş Başkan) dır. İlk toplantısını Büyük Kongre'nin bitiminden sonra en geç 15 gün içinde yapar. Gündem, 10 gün önce, eğer görüşülecek yazılar varsa, yazılarla birlikte üyelerin görüşleri alınmak üzere parti örgütlerine ulaştırılır.

Toplantıyı Genel Başkan (veya Eş Başkan) ya da yardımcı olacak görevlilerden biri yönetir. PM'de boşalma olursa, ilgili yönetmelikteki esaslara uygun olarak yedek üyeler göreve çağrılır. Olağan toplantılara 1 yıl içinde 2 kez mazeret bildirmeden, 4 kez de mazeretli ya da mazeretsiz katılmayanların üyeliği kendiliğinden sona erer. PM bunu karar altına alır.

B) Görev ve Yetkileri

- a) Büyük Kongre'den sonra en yetkili organdır.
- b) İki Büyük Kongre arasında Parti'yi yönetir.
- c) MYK'yı seçer.
- d) Parti işlerini düzenleyen yönetmelikler yapar.
- e) Genel Merkezde görevlendirilecek kadrolu elemanların sayısını ve görevlerini saptar.
- f) Büyük Kongre'yi toplantıya çağırır, gündemi hazırlar.

g) Büyük Kongre'ye yurt ve dünya olayları ve parti çalışmaları hakkında rapor, kesin hesap, bilanço ve bütçe tasarısı sunar.

h) Büyük Kongre'nin toplanmadığı durumlarda, parti hukuki varlığına son verilmesi, Tüzük ve Program'ın değiştirilmesi dışında bütün konularda karar alabilir.

i) Olağanüstü toplantılarını, Genel Başkan'ın (veya Eş Başkan'ın), MYK'nın ya da kurul üyelerinden 1/5'inin yazılı istemi ile yapar.

ii) Kurulun gündem önerisi MYK tarafından hazırlanır. MYK, PM gündemine ilişkin önerilerini PM üyeleri ile PM'ce oluşturulmuş danışma kurulları, çalışma grupları, uzmanlık organları ve komisyonların önerilerini alarak yapar. Ayrıca en az 1/10 kurul üyesinin istemiyle gündeme yeni maddeler eklenir.

j) Seçimlere katılıp katılmama ve parti adaylarının belirlenmesi konusunda SPY'nin 37. maddesindeki gerekleri yerine getirir.

k) Parti'de ihtiyaç duyulan konularda partili ve partisiz kişilerin katıldığı danışma kurullarını oluşturur.

l) Yurtdışındaki yurttaşlarımızla ilgili üyelik işlerini düzenler.

m) PM, ihtiyaç duyduğu kalıcı veya geçici danışma kurulları, çalışma grupları, uzmanlık organları ve/veya komisyonları kurar. Kurmak istediği bu organları belirler ve bir sonraki PM'de bu organlarda çalışacak üyeleri onaylar. PM, PM dahil il ve ilçe düzeyinde kurulacak bu organların işlevlerini tarif eden ve çalışmalarını düzenleyen bir yönetmelik yapar.

n) Hükümet kurmaya, tüm üyelerin görüşünü alarak hükümete katılmaya, hükümetten çekilmeye karar verir. Bu kararların alınmasında partinin TBMM'de bulunan üyeleri de toplantıya katılır.

o) Taşınır ve taşınmaz mal alım ve satımına karar verir.

p) Uluslararası örgütlere üye olma ve ayrılma kararını verir.

PM kararları üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alınır. Alınan kararların daha geniş bir mutabakat amacı ile gözden geçirilmesi için üye tam sayısının 1/5'inin başvurusu yeterlidir.

Madde 12: GENEL BAŞKAN**a) Seçimi**

Genel Başkan Büyük Kongre’de gizli oy ve delege tam sayısının salt çoğunluğu ile seçilir. İlk iki oylamada sonuç alınmaz ise ilk iki oylamada en çok oyu alan iki adayın kaldığı 3’üncü bir oylama yapılır. Bu oylamada en çok oyu alan aday seçilir. Genel Başkanlığın boşalması durumunda PM’nin Büyük Kongre tarafından seçilmiş üyeleri arasından belirlenen bir kişi Genel Başkanlığa vekalet eder. 45 gün içerisinde seçim için Büyük Kongre’yi olağanüstü toplantıya çağırır.

b) Görev ve Yetkileri

Genel Başkan Eş Başkan’la birlikte Parti’yi temsil eder. Eş Başkanlardan en az biri kadın üyelerden seçilir.

Tüzük, Program, Büyük Kongre, PM kararları ve Danışma Meclisi tavsiye kararları doğrultusunda parti çalışmalarını yürütür(ler). Yetkili kurullarca verilen kararların uygulanmasını sağlar(lar). PM, MYK ve Meclis Grubu toplantılarına başkanlık eder(ler). Gerektiğinde gündemi kendi(leri) belirleyerek bunları toplantıya çağırır(lar).

TBMM Parti Grup Başkanı ve yöneticilerini, PM ve MYK ile birlikte ya da ayrı olarak toplantıya çağırır(lar).

Madde 13: MERKEZ YÜRÜTME KURULU**a) Seçimi:**

MYK, PM üyeleri arasından seçilir. MYK, Genel Başkan (ve Eş Başkan) hariç 10 kişiden oluşur. Genel Başkan (ve Eş Başkan) MYK’nın üyesi ve başkanıdır(lar). PM, MYK çalışmalarına yardımcı olmak üzere PM fahri danışmanları içinden MYK üye sayısının 1/2’sini geçmemek üzere fahri danışmanlar görevlendirir. Parti üyesi milletvekilleri MYK’nın doğal üyesidir.

b) Görev ve Yetkileri

İki PM toplantısı arasında, PM kararları doğrultusunda PM adına tüm politik çalışmalarını düzenler ve yürütür.

PM tarafından seçilmesinden en geç 15 gün sonra toplanır.

Olağan olarak iki haftada bir toplanır.

Olağanüstü toplantılar, Genel Başkan'ın (ya da Eş Başkan'ın) veya en az iki MYK üyesinin istemi ile yapılır.

MYK'nın gündemi Genel Başkan'a (ve Eş Başkan'a) bilgi verilerek hazırlanır. En az 2 kurul üyesinin istemi ile gündeme yeni maddeler görüşmesiz olarak eklenir.

Genel Merkezde görevlendirilecek kadroları atar.

MYK, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar alır. Alınan kararların daha geniş konsensus amacı ile gözden geçirilmesi için üye tam sayısının 1/5'inin başvurusu yeterlidir.

Diğer iş bölümü, çalışma esasları ve usulleri PM'ce onaylanacak bir yönetmelikle düzenlenir. Ayrıca Genel Başkan (ve Eş Başkan'a)yardımcı olmak ve iki toplantı arasında MYK'nın işlerini yürütmek amacıyla oluşturulan sekreteryaya içinde yer alacak olan gerekli sayıda Genel Başkan (Eş Başkan) Yardımcısı seçer. Genel Başkan Yardımcılarının seçiminde Parti'nin genel seçim ilkeleri uygulanır.

Sekreteryanın Görev ve Yetkileri:

MYK sekreteryası MYK'ya, Genel Başkan'a (ve Eş Başkan'a) karşı sorumludur. Sekreteryaya MYK'nın kendi işbölümü içindeki görevlere ilişkin karar alamaz, ancak sadece gündelik gelişmelere ilişkin acil kararları alır ve uygular. Gerekğinde MYK'yı önceden bildirilen gündem çerçevesinde olağanüstü toplantıya çağırır.

Genel Başkan (ve Eş Başkan)ın çalışmalarını planlar, uygulanmasına yardımcı olur.

İsteyen MYK üyeleri sekreteryanın toplantılarını izleyebilir, sözlü ve/veya yazılı öneri yapabilirler. İsteyen PM üyeleri de toplantıları izleyebilir.

Madde 14: SEÇİMLERE İLİŞKİN ORTAK HÜKÜMLER

a) Partinin merkez, il ve ilçe organları seçimi ile, İl Kongresi ve Büyük Kongre delegelerinin seçimleri SPY doğrultusunda gizli oy, açık ve aralıksız sayım ilkelerine göre yapılır.

b) Seçimler, SPY'nin 21. maddesi gereğince örgüt binasına asılan ve üyelere duyurulan kesinleşmiş delege listeleri esas alınarak yapılır. Bu listelerde adı olmayanlar oy kullanamazlar.

c) Büyük Kongre’de adaylar, seçimlere geçmeden önce saptanır. Adaylık önerileri yazılı ve sözlü olarak Büyük Kongre Divanı’na yapılır. Seçim başladıktan sonra adaylık önerilemez. Aday olmayanlar seçilemezler.

d) Aday olanların seçimine ilişkin itirazlar Büyük Kongre Divanı tarafından incelenerek sonuçlandırılır. İtiraz karara bağlanmadan seçimlere geçilemez. Kongre Başkanı seçime geçmeden önce seçimde uygulanacak kuralları açıklar.

e) Büyük Kongre’de yapılacak seçimler için hazırlanacak oy pusulalarında, her organın adayları ayrı bölümlerde gösterilir. Seçimlerde aday sayısının, seçilmesi zorunlu olan asil ve yedek üye sayısından az olmaması gözetilir.

f) Seçme ve seçilme hakkının kullanılması, üye başvurusundan sonra en az 2 ay geçmesi, giriş ödentisi ve üye aidatlarının ödenmiş olması koşullarına bağlıdır.

g) Her örgütün kongresine bir üst örgüt tarafından idari ve mali işlerin denetimi; Tüzük’e, Yasa’ya ve Yönetmelik’e uygunluğunu denetlemek üzere denetçiler gönderilir.

h)Yönetim organları için oluşturulan yedek sıralamasında kadınlara leh-te ayrımcılık uygulanır. Seçilmiş organdan bir kadın yöneticinin istifası durumunda, yerine ilk yedek kadın ve olamadığı takdirde sırasıyla diğer yedek kadın üyelere danışılarak organ tamamlanır. Aynı kural gençler için de geçerlidir.

ı) Parti’nin her tür organ seçiminde eşit oy alan adaylardan biri kadın ise, kadın aday organa girer.

Madde 15: PARTİ DANIŞMA MECLİSİ

Genel Başkan, (Eş Başkan), Parti Meclisi üyeleri, Merkez Disiplin Kurulu, partili milletvekilleri ve bakanlar, İl Başkanı ve İl Yönetim Kurulu üyeleri, İlçe Başkanı ve İlçe Yönetim Kurulu üyeleri, Belde örgütü yöneticileri, Parti temsilcileri, partili Belediye Başkanları, illerin Büyük Kongre delegeleri ve Parti Danışma Konferansı delegeleri, PM ve MYK tarafından oluşturulmuş kalıcı danışma kurulları, çalışma grupları, uzmanlık organları, bürolar ve komisyonlar ile toplumsal ve meslek örgütlerinde yönetici ve temsilci olan partililerden oluşur. Parti Danışma Meclisi, parti politikaları ile ilgili her konuda PM ve MYK’ya öneri niteliğinde kararlar alabilir. Çalışma esasları PM tarafından çıkarılacak bir yönetmelik ile belirlenir.

Madde 16: İL KONGRESİ

İl Kongresi, seçilmiş ve doğal delegelerden oluşur.

a) Seçilmiş Delegeler

İlçe Kongrelerince seçilir. İlçe Kongrelerince seçilen en çok 600 delegeden veya il sınırları içinde toplam parti üye sayısı 600'den çok değilse, ildeki tüm parti üyelerinin katılımıyla oluşur.

b) Doğal Delegeler

İl Başkanı, İl Yönetim Kurulu ve İl Disiplin Kurulu üyeleri ile ilin partili milletvekilleri Yasa hükümleri çerçevesinde doğal delegedirlir.

İl Kongresi 2 yılda bir yapılır. Ancak PM veya Büyük Kongre kararı ile İl Kongrelerinin yapılışı bir yılı aşmamak üzere uzatılabilir.

Olağan Kongreler İl Yönetim Kurulu'nca belirlenen yer, gün ve gündemle toplanır. İl Yönetim Kurulu'nun çalışma raporu, gündem ve toplantı yeri delegelere İl Kongresi'nden 1 ay önce gönderilir. Toplantı yeter sayısı delegelerin salt çoğunluğudur. İlk toplantıda çoğunluk sağlanmazsa ikinci toplantı çoğunluksuz olarak aynı gün belirtilen yer ve saatte yapılır.

Olağanüstü toplantılar İl Yönetim Kurulu kararı veya delegelerin 1/5'inin çağrısı ile toplanır. Olağanüstü toplantı, çağrıldığı gündemle sınırlıdır.

İl Kongreleri için gazete ilanı gerekmez. Gündeme Kongre delegelerinin 1/10'unun yazılı istemi ile gündem maddesi eklenebilir.

Kongre delegelerinin 1/20'si belirli bir konunun gündeme eklenmesini isteyebilir. Öneri lehte veya aleyhte yapılacak birer konuşmadan sonra oylanır. Gündeme alınması kararlaştırılan konu ilgili bölümde görüşülür.

İl Kongresi Divanı bir Başkan, iki Başkan Yardımcısı ve gereği kadar yazmandan oluşur. İl Kongre Divanı açık oy ile seçilir. Kongre Divanı kongre çalışmalarının genel hukuk kuralları, Siyasi Partiler Yasası, Parti Tüzüğü ve parti içi demokrasi ilkelerine uygun yürütülmesi ile yükümlüdür.

Divan, Kongre çalışmalarının yürütülmesinde Yasa, Tüzük ve Yönetmelik hükümlerine aykırı olmamak koşuluyla takdir yetkisini kullanabilir, Kongre çalışmalarına ara verebilir, toplantı yeri ve düzeni ile ilgili karar alabilir.

İl Kongresi;

- a) Yurt, dünya ve il çevresinin sorunlarını Tüzük, Program, Büyük Kongre, PM, Parti İl ve İlçe Konferans ve İlçe Danışma Meclisleri kararları ışığında tartışıp değerlendirerek politika oluşturmak,
- b) İl çapında yerel politikalar oluşturmak ve yürürlüğe koymak,
- c) Büyük Kongre'ye katılacak delegeleri, İl Başkanı'nı, İl Yönetim Kurulu, İl Disiplin Kurulu üyelerini ve yedeklerini seçmek,
- d) İl Yönetim Kurulu'nun çalışma raporu, mali raporu ve kesin hesap konusunda karar vermek ve aklamak,
- e) Tahmini bütçeyi onaylamak, amaçlarıyla yapılır.

Madde 17: İL BAŞKANI, İL YÖNETİM KURULU/İL MECLİSİ

a) İl Başkanı: İl Kongresi tarafından gizli oyla, Kongre'de hazır bulunan delege tam sayısının salt çoğunluğu ile seçilir. İlk oylamada sonuç alınmazsa, ilk oylamada en çok oyu alan iki adayın katılacağı ikinci oylama sonucunda en çok oyu alan seçilir. İl Başkanlığının boşalması halinde İl Yönetim Kurulu kendi arasından bir Başkan Vekili seçer ve 45 gün içinde Olağanüstü Kongre'ye gider.

A) İl Yönetim Kurulu/İl Meclisi:

İl Yönetim Kurulu veya İl Meclisi İl Kongresi tarafından seçilir. Üye sayısı 600' den az olan iller İl Yönetim Kurulu, 600 ve üzeri olan iller ise İl Meclisi seçerler.

1. İl Yönetim Kurulu;

1.1) Seçim ve Oluşumu:

İl Yönetim Kurulu İl Başkanı dışında 6 üyeden oluşur. 3 de yedek üye seçilir. Yedek üyeler ayrıca seçilmezler. Asil listeye giremeyen adaylar oy sırasıyla yedek olur. İstifa ya da bir başka nedenle boşalan Yönetim Kurulu'na oy sırasıyla yedek çağrılır. İl fahri üyeleri arasından İl Yönetim Kurulu çalışmalarına yardımcı olmak üzere, İl Yönetim Kurulu üyelerinin 1/2'sini geçmemek üzere İl Konferansı tarafından fahri danışmanlar tespit edilir.

1.2) Görev ve yetkileri:

a) İl Yönetim Kurulu ilk toplantısında üyeleri arasından Sekreter ve Sayman seçip görev bölüşümü yapar, olağan olarak haftada bir toplanır. Toplantı gündemini Başkan (ve Eş Başkan) ve Sekreter hazırlar. Hazır bulunan üyelerin en az 1/5'inin istemiyle gündeme yeni maddeler tartışmasız eklenir.

b) İl Yönetim Kurulu kararları üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alınır. Kararlar üye tam sayısının 1/5'inin talebi ile yeniden müzakere edilebilir. Olağanüstü toplantılar İl Başkanı veya 1/5 üyenin talebi ile yapılır.

c) İl Yönetim Kurulu, ildeki parti çalışmalarını Tüzük, Program, Büyük Kongre, PM, Parti İl ve İlçe Konferans kararları ışığında değerlendirir, tam yetki ve inisiyatifle karar alıp yürütür. Bu bağlamda gerekli gördüğü yerel politikaları oluşturup uygulamaya koyar. Kongrelerin gündemini, çalışma raporu ve bütçesini hazırlar.

d) İl Yönetim Kurulu İhtiyaç duyduğu kalıcı veya geçici çalışma grupları, uzmanlık organları, büroları ve/veya komisyonları kurar. İl Yönetim Kurulu önce bu organları kurma kararı verir ve bir sonraki İl Yönetim Kurulu toplantısında üyelerini belirler. Ayrıca gerek duyulan konularda parti üyesi olan veya olmayan kişilerin katıldığı danışma kurulları oluşturur.

B) İl Meclisi:

Üye sayısı 600 ve üzeri olan iller aşağıda 1. fıkrada anlatılan usulle belirlenen sayıda İl Meclisi üyesi seçerler. İl Meclisi çalışmalarını kendi içinden seçeceği İl Yürütme Kurulu (İYK) ile yürütür. Ayda bir düzenli toplanır. İlk toplantısını İl Kongresi'nin bitiminden sonra en geç bir hafta içinde yapar. Gündem, 3 gün önce, eğer görüşülecek yazılar varsa, yazılarla birlikte üyelerin görüşleri alınmak üzere ilçe örgütlerine ulaştırılır. Toplantıyı İl Başkanı (veya Eş Başkan'ı) ya da İl Yürütme Kurulu'ndan biri yönetir. Olağan toplantılara 1 yıl içinde mazeretsiz olarak 2, mazeretli veya mazeretsiz olarak 4 toplantıya katılmayanların üyeliği kendiliğinden sona erer. İl Meclisi bunu karar altına alır.

1. Seçim ve Oluşumu:

1.1) 600 ve üzeri üyesi bulunan illerde İl Meclisi'nin üye sayısı, il örgütüne kayıtlı her 30 üyeye bir Meclis üyesi düşecek şekilde hesaplanır ve bu sa-

yıda Meclis üyesinden oluşturulur. Hesaplanan sayıda Meclis üyesi ve bu sayının 1/3'ü oranında yedek üye İl Konferansı'nda seçilir. Yedek üyeler ayrıca seçilmezler. Asil listeye giremeyen adaylar sırasıyla yedek olur. İstifa ya da bir başka nedenle boşalan il Meclisi üyeliklerine oy sırasıyla yedekler çağrılır. İl fahri üyeleri arasından il meclisi çalışmalarına yardımcı olmak için, sayıları İl Meclisi üye sayısının 1/2'sini geçmemek üzere İl Konferansı tarafından fahri danışmanlar tespit edilir.

2. Görev ve Yetkileri:

2.1) İl Kongresi'nden sonra en yetkili organdır. İldeki parti çalışmalarını Tüzük, Program, Büyük Kongre, PM, Parti İl ve İlçe Konferans kararları ışığında değerlendirir, tam yetki ve inisiyatifle karar alıp yürütür. Bu bağlamda gerekli gördüğü yerel politikaları oluşturur, uygular.

2.2) İki İl Kongresi arasında il örgütünü yönetir.

2.3) İl Yürütme Kurulu'nu seçer.

2.3) İl Kongresi'ni toplantıya çağırır, gündemi hazırlar.

2.4) İl Kongresi'ne yurt ve dünya olayları ve parti çalışmalarını hakkında rapor, kesin hesap, bilanço ve bütçe tasarısı sunar.

2.5) Olağanüstü toplantılarını, İl Başkanı'nın (veya Eş Başkanı'nın), il Yürütme Kurulu ya da Meclisi üyelerinden 1/5'inin yazılı istemi ile yapar.

2.6) Meclis'in gündem önerisi İl Yürütme Kurulu tarafından hazırlanır. En az 1/10 kurul üyesinin istemi ile gündeme yeni maddeler tartışmasız olarak eklenir.

2.7) İl Meclisi, İhtiyaç duyduğu kalıcı veya geçici çalışma grupları, uzmanlık organları, büroları ve/veya komisyonları kurar. İl Meclisi toplantısında bu organları kurma kararı verir ve bir sonraki İl Meclisi toplantısında üyelerini belirler Ayrıca gerek duyulan konularda parti üyesi olan veya olmayan kişilerin katıldığı danışma kurulları oluşturur.

2.8) İl Meclisi kararları üye tam sayısının salt çoğunluğu ile alınır. Alınan kararların daha geniş bir mutabakat amacı ile gözden geçirilmesi için üye tam sayısının 1/5'inin başvurusu yeterlidir.

3. İl Yürütme Kurulu (İYK)

3.1) Seçim ve Oluşumu:

İYK, İl Meclisi üyeleri arasından seçilir. İl Başkanı, İYK'nın üyesi ve başkanıdır.

a) Üye sayısı 600 ile 2000 arası olan illerde il başkanı dahil 8 üyeden oluşur. İYK çalışmalarına yardımcı olmak üzere İl Meclisi, İYK toplam üye sayısının 1/3'ünü geçmemek üzere fahri danışmanları içinden İYK fahri danışmanı görevlendirir.

b) Üye sayısı 2001 ve üzeri olan illerde İl Başkanı dahil 9 üyeden oluşur. İYK çalışmalarına yardımcı olmak üzere İl Meclisi, İYK toplam üye sayısının 1/2'sini geçmemek üzere fahri danışmanları içinden İYK fahri danışmanlarını görevlendirir.

3.2) Görev ve Yetkileri:

a) İki İl Meclisi toplantısı arasında, İl Meclisi adına tüm politik çalışmaları düzenler ve yürütür. Seçildikten sonra en geç 3 gün sonra toplanır.

b) Olağan olarak haftada bir toplanır. Olağanüstü toplantılar, İl Başkanı'nın ya da en az 2 İYK üyesinin istemi ile yapılır.

c) İYK'nın gündemi İl Başkanı'nın önerileri alınarak hazırlanır. En az 2 kurul üyesinin istemi ile gündeme yeni maddeler görüşmesiz olarak eklenir.

d) İl örgütünde görevlendirilecek kadroları atar.

e) İYK, üye tam sayısının salt çoğunluğu ile karar alır. Alınan kararların daha geniş konsensus amacı ile gözden geçirilmesi için üye tam sayısının 1/5'inin başvurusu yeterlidir.

f) İYK, kendi içinden İl Saymanı seçer. İYK'nın diğer işbölümü, çalışma esasları ve usulleri İl Meclisi'nce onaylanan bir yönetmelikle düzenlenir.

Madde 18: İL TÜM ÜYELER MECLİSİ

İlçe örgütü bulunmayan veya ilçeler dahil üye sayısı 200'ü geçmeyen illerde fahri üyelerle birlikte tüm üyelerin katıldığı toplantılardır. Tüm Üyeler Meclisi, Parti Programı, Büyük Kongre ve İl Kongresi kararları doğrultusunda politik gelişmeleri tartışır, Parti yönetim organlarına görüş ve önerilerini bildirir, ilde yürütülen politik faaliyeti ve örgütün durumunu değerlendirir, faaliyetin genel yönelimini belirler. 2 ayda bir toplanır. İl Yönetim Kurulu/İl Meclisi, Tüm Üyeler Meclisi'nin belirlemelerinin ışığında faaliyet yürütür.

Madde 19: İL DANIŞMA MECLİSİ

İl Başkanı, İl Yönetim Kurulu, İl Disiplin Kurulu, İlçe Başkanları, İlçe Yönetim Kurulu üyeleri, Belde örgütü yöneticileri, İl Kongresi ve İl Danışma Konferansı delegeleri, il milletvekilleri, İl Parti Meclisi üyeleri, ilin Büyük Kongre ve Parti Danışma Konferansı delegeleri, partili Belediye Başkanları, Büyükşehir Belediye Meclis üyeleri ve İl Genel Meclis üyeleri, İl Yönetim Kurulu veya İl Meclisi tarafından oluşturulmuş kalıcı danışma kurulları, çalışma grupları, uzmanlık organları, bürolar ve komisyonlar ile toplumsal ve mesleki kurumlarda yönetici ve temsilcilik yapan parti üyeleri, parti örgütleri tarafından tespit edilip çağrılacak partisiz yurttaşların katılımı ile toplanır. Yılda en az bir kez toplanır. İl Yönetim Kurulu'na tavsiye niteliğinde kararlar alır ve ilin çeşitli sorunları üzerine görüş ve öneriler oluşturur.

Madde 20: İL ÜYELERİ VE PARTİSİZ YURTTAŞLAR KONGERANSLARI

İl Yönetim Kurulu, tartışacağı ve karar alacağı konularda gerekli gördüğü uzman, bilim insanı, gazeteci, yazar vb kişilerin de bilgisine başvurulmak üzere çağrılı olduğu, tüm parti üyeleri ile il Yönetim Kurulu veya İl Meclisi olan illerde İl Yürütme Kurulu'nca verilmiş tanıtma kartı olan partisiz yurttaşların da tartışmacı ve izleyici olarak katılacağı, «İl Üye ve Partisiz Yurttaşlar Konferansları» toplayabilir. Bu konferansların görüş alışverişi, tartışma ve kararları İl Yönetim Kurulu için tavsiye niteliğindedir. Konferanslar için gerekli yönetmelik PM'ce çıkarılır.

Madde 21: PARTİ İL ÖRGÜTÜ TOPLANTISI

İl Yönetim Kurulu ve İlçe Yönetim Kurulu üyelerinin ve Parti Meclisi'nin ildeki üyelerinin katılımı ile üye sayısı 600'den az olan il örgütleri en az üç ayda bir, üye sayısı 600'den fazla olan iller en az 4 ayda bir toplanır. İl ve İlçe örgütlerinin çalışmalarını değerlendirir ve İl Kongresi, İl Danışma Meclisi ve Danışma Konferansı kararları ışığında yerel politika önerilerini oluşturur.

Madde 22: İLÇE KONGRESİ

İlçe Kongresi o ilçeye bağlı bütün üyelerden oluşur. Eğer ilçe üyelerinin toplam sayısı 400'ü aşarsa Siyasi Partiler Yasası'nın öngördüğü yöntem-

ler çerçevesinde çıkarılacak yönetmelikle, delege sayısı 400'ü aşamayacak biçimde seçilen ilçe delegelerinden oluşur.

İlçe Başkanı, İlçe Yönetim Kurulu üyeleri İlçe Kongresi'nin doğal delegesidir. İlçe Kongresi olağan olarak iki yılda bir toplanır. PM, Büyük Kongre kararı ile bu süre 1 yılı geçmemek üzere uzatılabilir. İlçe Yönetim Kurulu'nun saptayacağı yer, gün ve gündemle toplanır. İlçe kongreleri kendi sınırları içinde İl Kongresi'nin görev ve yetkilerine sahiptir. İlçe Yönetim Kurulu'nun çalışma raporu, gündem ve toplantı yeri delegelere İlçe Kongresi'nden 15 gün önce gönderilir. Olağanüstü toplantılar İlçe Yönetim Kurulu kararı veya delegelerin en az 1/5'inin yazılı istemiyle olur. Olağanüstü Kongre çağrıldığı gündemle sınırlıdır. İlçe Kongresi Divanı bir başkan, iki başkan yardımcısı ve gereği kadar yazmandan oluşur. Kongre Divanı açık oy ile seçilir. Kongre Divanı Kongre çalışmalarının genel hukuk kuralları, Siyasi Partiler Yasası, Parti Tüzüğü ve parti içi demokrasi ilkelerine uygun yürütülmesi ile yükümlüdür. Divan İlçe Kongre çalışmalarının yürütülmesinde Yasa, Tüzük ve Yönetmelik hükümlerine aykırı olmamak koşuluyla takdir yetkisini kullanabilir, Kongre çalışmalarına ara verebilir, toplantı yeri ve düzeni ile ilgili karar alabilir. Kongre'de yeni İlçe Başkanı, İlçe Yönetim Kurulu ve İl Kongresi'ne gidecek delegeler seçilir. İlçe Kongresi, nisaplı olarak üyelere duyurulan ve İlçe Seçim Kurulu'na bildirilen yer, gün ve gündem ile toplanır. Nisap sağlanmaz ise ertesi gün belirtilen yer, saat ve gündemle nisapsız olarak toplanır. İlçe Kongreleri için gazete ilanı gerekmez.

Madde 23: İLÇE BAŞKANI VE İLÇE YÖNETİM KURULU

a) İlçe Başkanı, İlçe Kongresi'nde gizli oy ve Kongre'de hazır bulunan delege sayısının salt çoğunluğu ile seçilir. İlk oylamada sonuç alınamaz ise ilk oylamada en çok oyu alan iki adayın katılacağı ikinci oylamada en çok oyu alan seçilir. İlçe Yönetim Kurulu İlçe Kongresi tarafından seçilir. İlçe Yönetim Kurulu toplantısına İlçe Başkanı (ve Eş Başkanı) başkanlık yapar.

b) İlçe Yönetim Kurulu sayısı, ilçe başkanı hariç 4 kişiden oluşur. 2 de yedek üye seçilir. Yedek üyelerin seçimi ayrıca yapılmaz. Oy sıralamasına göre yedekler belirlenir. İlçe Yönetim Kurulu'na yardımcı olmak üzere, İlçe Yönetim Kurulu üyelerinin 1/2'sini geçmeyecek sayıda fahri danışman, İlçe Konferansı tarafından tespit edilir. İlçe Yönetim Kurulu'nun görev bölüşümü, toplantı gündemi ve görevleri gibi konular İl yönetim kurulla-

rında belirtilen şekilde gerçekleştirilir. İlçe Yönetim Kurulu ilçedeki parti çalışmalarını tüzük, program, Büyük Kongre, PM, Parti İl ve İlçe Konferansları ışığında değerlendirir, tam yetki ve inisiyatifle karar alıp yürütür. Bu bağlamda yerel politikalar oluşturup uygulamaya koyar. İhtiyaç duyduğu kalıcı veya geçici çalışma grupları, uzmanlık organları, büroları ve/veya komisyonları kurar. İlçe Yönetim Kurulu toplantısında bu organları kurma kararı verir ve bir sonraki İlçe Yönetim Kurulu toplantısında üyelerini belirler. Ayrıca gerek duyulan konularda parti üyesi olan veya olmayan kişilerin katıldığı danışma kurulları oluşturur.

Madde 24: İLÇE DANIŞMA ORGANLARI

a) İlçe Tüm Üyeler Meclisi

İlçedeki fahri üyelerle birlikte tüm üyelerin katıldığı toplantılardır. İlçe Tüm Üyeler Meclisi, Parti Programı, Büyük Kongre, İl ve İlçe Kongre kararları doğrultusunda politik gelişmeleri tartışır, Parti yönetim organlarına görüş ve önerilerini bildirir, ilçede yürütülen politik faaliyeti ve örgütün durumunu değerlendirir, faaliyetin genel yönelimini belirler. 2 ayda bir toplanır. İlçe Yönetim Kurulu, İlçe Tüm Üyeler Meclisi'nin belirlemelerinin ışığında faaliyet yürütür.

b) İlçe Danışma Meclisi:

İlçe Başkanı, İlçe YK üyeleri, Belde örgütü yöneticileri, partili Belediye Başkanı, Belediye Meclisi ve İl Genel Meclisi üyeleri, ilçenin İl Kongresi ve İl Danışma Konferans delegeleri, yerleşim ve çalışma birimi temsilcileri, İlçe Yönetim Kurulu'nca oluşturulmuş kalıcı danışma kurulları, çalışma grupları, uzmanlık organları, bürolar ve komisyonlar ile toplumsal ve mesleki örgütlerde yönetici ve temsilci olan partililer ve parti örgütleri tarafından tespit edilip çağrılacak partisiz yurttaşların katılımı ile toplanır. Yılda en az bir kez toplanır. İlçe sorunları üzerine görüş ve öneriler oluşturur.

Madde 25: İLÇE ÜYELERİ VE PARTİSİZ YURTTAŞLAR KONGERANSLARI

İlçe Yönetim Kurulu, tartışacağı ve karar alacağı konularda gerekli gördüğü uzman, bilim insanı, gazeteci, yazar vb. kişilerin de görüşüne başvurulmak üzere çağrılı olduğu, tüm parti üyeleri ile İlçe Yönetim Kurulu'nca verilmiş tanıtma kartı olan partisiz yurttaşların da tartışmacı ve izleyici

olarak katılacağı «İlçe Üyeleri ve Partisiz Yurttaşlar Konferansları» toplanabilir. Bu konferansların görüş alışverişi, tartışma ve kararları İlçe Yönetim Kurulu için tavsiye niteliğindedir.

Madde 26: MAHALLE VE İŞYERİ TÜM ÜYELER MECLİSİ

Düzenli, sürekli ve organlı Parti faaliyetinin bulunduğu mahalle ve işyerlerinde fahri üyelerle birlikte tüm üyelerin katıldığı toplantılardır. Tüm Üyeler Meclisi, Parti Programı, Büyük Kongre, İl ve İlçe Kongre kararları doğrultusunda politik gelişmeleri tartışır, Parti yönetim organlarına görüş ve önerilerini bildirir, birimde yürütülen politik faaliyeti ve örgütün durumunu değerlendirir, faaliyetin genel yönelimini belirler. Ayda bir toplanır. Partinin o birimdeki organı, birimin Tüm Üyeler Meclisi'nin belirlemelelerinin ışığında faaliyet yürütür.

Madde 27: BELDE ÖRGÜTÜ

İlçeye bağlı belediye örgütü kurulmuş beldelerde, beldedeki üyelere danışılarak 3 parti üyesi tarafından oluşturulur. Belde örgütü tümüyle İlçe Yönetim Kurulu'nun sorumluluğu altında, ona bağlı olarak çalışır. Doğrudan ilçenin üyesidir. Kongre yapmaz, zorunlu defterleri tutmaz.

Madde 28: BELDE ÜYELERİ VE PARTİSİZ YURTTAŞLAR KONFERANSLARI

Belde örgütü, tartışacağı ve karar alacağı konularda gerekli gördüğü uzman, bilim insanı, gazeteci, yazar vb. kişilerin de görüşüne başvurmak üzere çağrılı olduğu, tüm parti üyeleri ve ile Belde örgütünce verilmiş tanıtma kartı olan partisiz yurttaşların da tartışmacı ve izleyici olarak katılacağı «Belde Üyeleri ve Partisiz Yurttaşlar Konferansları» toplayabilir. Bu konferansların görüş alışverişi, tartışma ve kararları İlçe Yönetim Kurulu için tavsiye niteliğindedir.

Madde 29: PARTİ TEMSİLCİLİĞİ VE LOKALLERİ

a) Parti Temsilciliği:

Genel Merkez ya da ilgili yönetim kurulu, henüz il veya ilçe/belde örgütü kurulmamış il veya ilçe merkezlerinde ve beldelerde başvuran yurttaşlara

ilk elden parti hakkında bilgi vermek, Tüzük, Program ve Parti yayınları ile rozet, flama vb. parti sembollerini satmak, dağıtmak, üyelik için başvuran yurttaşların giriş belgelerini kabul etmek ve böylece o yerde Parti örgütünün kurulmasına olanak sağlamak amacı ile, bütünüyle ilgili yönetim kurulunun sorumluluğunda olmak üzere görevlendireceği bir Parti üyesi eliyle “Parti Temsilciliği” açabilir. O il, ilçe veya beldede parti örgütü kurulduğu anda temsilciliğin görevi sona erer. Ancak o il, ilçe ya da belde örgütleri gerekli gördüğü mahalle vb. birimlerde parti temsilcilikleri açabilir.

b) Parti Lokali:

Partinin Genel Merkez, il ve ilçe örgütleri ihtiyaç duymaları halinde, buldukları bölgelerde dernekler yasasının 90. maddesi çerçevesinde lokal açabilirler.

Madde 30: YÖNETMELİKLER

- a) Büyük Kongre, İl ve İlçe Kongrelerinde yapılacak seçimler ile Danışma Konferanslarının çalışma esasları,
- b) Siyasi Partiler Kanunu'na ve Parti Tüzüğü'ne göre parti içinde yapılacak her kademedeki seçimlerin kural ve yöntemleri,
- c) MYK'nın iş bölümü, çalışma esasları ve usulleri,
- d) Partinin eylem birliği ve azınlık hakları,
- e) Partinin çalışma ve yerleşim alanları ve işçi-emekçilerin çalıştıkları alanlar ile partili kadınların ve gençlerin örgütlenme biçimleri,
- f) Ve ihtiyaç duyulan diğer yönetmelikler, PM tarafından hazırlanır.

Madde 31: PARTİ DANIŞMA KONFERANSLARI

Parti Büyük Kongresi'ne, İl ve İlçe Kongrelerine siyasal kararlar ve seçimlerle ilgili tavsiyelerde bulunmak üzere toplanan merkez, il ve ilçe düzeyindeki danışma organlarıdır. Parti Danışma Konferanslarına üyeler ve fahri üyeler katılır. Parti Danışma Konferanslarının amacı parti politikalarının en geniş üye katılımıyla oluşturulması ve bir tavsiye seçim listesinin Büyük Kongre'ye, İl ve İlçe Kongrelerine sunulmasıdır. Parti danışma konferanslarına üyelerin ve fahri üyelerin hangi esaslar dahilinde katılacağı ve Parti Danışma Konferanslarının çalışma şekli 30. maddede belirtilen seçim yö-

netmeliğince saptanır. Parti Danışma Konferansları; Büyük Kongre, İl ve İlçe Kongrelerinden önce toplanır.

Madde 32: MECLİS GRUPLARI

a) TBMM Parti Grubu

Partili milletvekilleri oluşturulur. Büyük Kongre kararları ve Parti Programı doğrultusunda yasama çalışması yapar. Genel Başkan, Meclis üyesi ise grup başkanıdır. Görev ve yetkileri grup iç tüzüğü ile belirlenir.

b) Belediye ve İl Genel Meclisi Grupları

Belediye Meclisleri ve İl Genel Meclislerindeki partili üyeler kendi aralarında bir grup oluştururlar. Partili Belediye Başkanı bu grubun başkanıdır. Belediye Başkanı partili değil ise İl Başkanı, yokluğunda ilçe Başkanı grubun doğal başkanıdır. Meclis grupları kendi içlerinde Başkan Vekili ve sözcülerini seçer. İl ve İlçe Başkanları parti gruplarını bütçe, yıllık program ve faaliyet raporları görüşmeleri öncesi olmak üzere, bir yıl içinde en az üç kez toplantıya çağırırlar ve toplantıyı yönetirler.

SEÇİMLERDE ADAYLARIN BELİRLENMESİ

Madde 33: MİLLETVEKİLİ ÖN SEÇİMİ

Milletvekili adayı olacak partililer, o seçim bölgesindeki parti üyelerinin tümünün katılacağı ön seçim sistemiyle belirlenir. Ön seçimler SPY ve PM tarafından hazırlanacak ön seçim usulünü gösterir yönetmeliğe göre yapılır. Ancak zorunlu hallerde PM, üye tam sayısının 2/3 çoğunluğu ile SPY'de gösterilen diğer aday belirleme yöntemlerine başvurma kararı alabilir.

Madde 34: YEREL SEÇİMLERDE PARTİ ADAYLARININ BELİRLENMESİ

Yerel seçimlerde parti adayları SPY ve bu konuda hazırlanacak yönetmeliğe göre yapılacak seçimlerde belirlenir. Parti adayları o seçim bölgesindeki parti üyelerinin tümünün katılacağı ön seçim sistemiyle belirlenir. Ön seçimler SPY ve PM tarafından hazırlanacak ön seçim usulünü gösterir yönetmeliğe göre yapılır. Ancak zorunlu hallerde PM, üye tam sayısının 2/3 çoğunluğu ile SPY'de gösterilen diğer aday belirleme yöntemlerine başvurma kararı alabilir.

Madde 35: YAPTIRIM GEREKTİREN KONULAR

Yasa ve Tüzük gereklerini yerine getirmeyen, üst kurulların ve disiplin kurullarının yazılarını zamanında yanıtlamayan İl ve İlçe Yönetim Kurulları Başkan ve üyeleri üst yönetim kurullarınca yazı ile uyarılır. Verilen en çok 30 günlük süre içinde uyarı gereklerini yerine getirmeyen Başkan ve Yönetim Kurullarının yenilenmesi amacıyla İlçe ve İl Kongreleri bir üst kurul tarafından 30 gün içinde toplantıya çağrılır. İl ve İlçe Başkan ve Yönetim Kurulu üyeleri bu konuda Kongre çağrısı yapan üst kurula yardımcı olmakla yükümlüdür. Kongre'yi toplamayan Başkan ve Yönetim Kurulları bir üst kurulca görevden alınır. Benzeri durumlarda 1/5 oranında Kongre delegesinin, 1/10 oranında üyenin yazılı başvurusuyla Olağanüstü Kongre'ye gidilir.

Madde 36: DİSİPLİN KURULLARI

a) Merkez Disiplin Kurulu (MDK):

Büyük Kongre'ce gizli oyla seçilen 7 asil, 4 yedek üyeden oluşur.

b) İl Disiplin Kurulu:

İl Kongresi'nde gizli oyla seçilen 3 asil, bir yedek üyeden oluşur.

c) TBMM Grup Disiplin Kurulu:

Grup Genel Kurulu'nca seçilen 5 asil, bir yedek üyeden oluşur.

Bu kurullarda görev alanlar partinin diğer seçimle belirlenen organlarında görev alamazlar.

Yetkileri: MDK, görevleriyle ilgili suçlarda partinin merkez organlarında görevli olanlar, İl başkanları ve İl Yönetim Kurulu üyelerinin disiplin suçlarını karara bağlar. Yukarıda sayılan kurul üyelerinin dışındaki disiplin suçları, ilgili disiplin kurullarınca karara bağlanır. Ayrıca İl Disiplin Kurulu üyelerinin disiplin suçları da MDK'da karara bağlanır. MDK aynı zamanda İl Disiplin Kurullarının üst itiraz organıdır. Disiplin Kurulları SPY'nin 55. maddesine göre çalışır.

-Disiplin Kurulları Adaylık Kriterleri:

Özellikle kadına yönelik şiddet, taciz, tecavüz gibi sorunlar gözetilerek disiplin kurullarının üye çoğunluğu kadın üyelerden oluşur. Bu koşul hukuki zorunlulukların gereklerini yerine getirmeye engel oluşturacak biçimde işletilmez.

Bulunabildiği durumda içinde en az bir kişi kadına psikolojik destek verecek uzmanlıkta olur ve Disiplin Kurulları, kadını erkek egemen ortamda tartıştırmayacak tecrübeye, bilgi ve beceriye sahip olan bağımsız davranabilen kişilerden oluşturulur.

-Yetki Anlaşmazlığı:

MYK, Disiplin Kurullarının görev, yetki ve sorumluluklarının dışındaki disiplin suçlarına bakmasına itiraz halinde, dosyayı inceleyerek ilgili Disiplin Kurulu'na sevk eder.

Disiplin Kurulu'na Başvuru:

a) Genel Başkan (ve Eş Başkan), PM üyeleri ve MYK üyeleri, MDK üyeleri, İl Başkanları, İl Yönetim Kurulu üyeleri ve İl Disiplin Kurulu üyeleri hakkında, görevleri ile ilgili disiplin suçları nedeniyle, üyesi oldukları organ veya üst organ tarafından resen veya şikayet üzerine MDK'ya başvurulabilir.

b) Yukarıda sayılan partililerin görevleri dışındaki disiplin suçları (Parti üyelerine, devrimcilere, halka yönelik şiddet, kadına yönelik her türlü şiddet vb), üyesi oldukları ilin İl Disiplin Kurullarınca karara bağlanır. Organların üyeleri kendileri ile ilgili sevk oylamasında oy kullanamaz. İl Yönetim Kurulları, İlçe Başkanları ve İlçe Yönetim Kurulları hakkında; İlçe Yönetim Kurulları, Belde Başkanları ve tüm üyeler hakkında resen veya şikayet üzerine İl Disiplin Kurulu'na başvurabilir. İlgiliyi disipline sevk eden organ sevk işlemi, Parti Tüzüğü'ne, ilgili yasalara ve yönetmeliklere uygun düzenler. Başvuru veya sevk işleminde bulunan kişi veya örgüt başvurusuna esas teşkil eden Tüzük hükümlerini, ihlal edilen Tüzük maddesini ve iddiasını destekleyen bilgi, belge, tanık ve her türlü kanıtı bir dilekçeyle ilgili organa iletmek durumundadır. Ancak özel hayatında ya da parti hayatında kadına yönelik suçlarda (cinsel, fiziksel, psikolojik şiddet gibi) kadının beyanı esas alınır. Kadın iddiasını ispatlamak zorunda değildir, erkek disiplin sürecinde, bilgi, belge, tanık ve her türlü kanıtı sunarak, suçsuzluğunu kanıtlamakla yükümlüdür.

Çalışma Yöntemi:

a) Disiplin Kurulu kendisine yapılan başvuru veya sevki en geç iki ay içinde sonuçlandırır. Ancak Disiplin Kurulu ilgiliyi tedbiren görevinden alırsa 1 ay içinde karar verir. Disiplin Kurulu karar verinceye kadar toplantılarını kapalı yürütür. Disiplin Kurulu'nun görüştüğü bir olayla ilgili olarak parti

organ ve toplantılarında görüşme açılmaz. Söz alınamaz, yayın yapılamaz. Ancak kadına yönelik suçlarda kadına pozitif ayrımcılık tanınır; Disiplin Kurulu'na başvuran kadının teşhir hakkı saklıdır. Başvuran kadının talebi doğrultusunda; kadın koordinasyonları ilgili gündemle toplantı yapabilir, tavsiye kararı alabilir ve parti organ toplantılarında gündem yapılabilir.

Parti üyesi kadına yönelik her türlü özel (ev içi-özel yaşam) ve kamusal alanda işlenen suçlarda (taciz, tecavüz, psikolojik şiddet, fiziksel şiddet) "kadının beyanı soruşturmaya esastır". Kadın iddiasını ispatlamak zorunda değildir, erkek disiplin sürecinde, bilgi, belge, tanık ve her türlü kanıt sunarak, suçsuzluğunu kanıtlamakla yükümlüdür.

Disiplin Kurulu'nca verilen kararlar ile disiplin cezaları hakkında herhangi bir kademedeki Parti Kongresi'nde görüşme yapılamaz ve karar alınamaz. Ancak MDK'nın vermiş olduğu kararlar Büyük Kongre'de kaldırılabilir. Bunun Büyük Kongre'de görüşülmesi için ilgilinin şahsen veya İl Yönetim Kurulu'nun 1/5'inin; PM veya Büyük Kongre'nin 1/20'sinin başvurusu gereklidir. Parti Disiplin Kurulu'na sevk edilen üye Disiplin Kurulu'nun kesin kararı olmadığı sürece masumdur. Ancak Disiplin Kurulu gerekli görürse tedbir niteliğinde olmak üzere Disiplin Kurulu'na sevk edilen üyeyi parti içindeki görevlerinden derhal alabilir. Disiplin Kurulu'nca hakkında geçici çıkarma cezası verilen üye parti faaliyetine katılamaz ve parti organlarına teklifte bulunamaz. Ancak geçici çıkarma süresinde partinin programı, tüzüğü ve parti organlarının bağlayıcı kararlarına uymakla yükümlüdür.

b) Partiden kesin çıkarmada karar yeter sayısı, Disiplin Kurulu üye tam sayısının 2/3'üdür. Disiplin Kurulu'na sevk edilen üye yazılı ve sözlü savunma hakkına sahiptir. Sevk edilen üyeye savunması için yazılı çağrı yapılır. Bu çağrıya 15 gün içinde yanıt vermeyen üye savunma hakkından vazgeçmiş sayılır. Bu süre seçim dönemlerinde SPY'nin 55. maddesi çerçevesinde 7 güne indirilebilir. Kasıtlı suç isnadı ve asılsız tanıklık disiplin suçu olarak değerlendirilir ve bu konuda Disiplin Kurulu resen işlem yapar. Disiplin Kurulu kararı alınmadan parti içinde ve dışında yazılı veya sözlü görüş açıklanamaz. Kadına yönelik suçların disiplin kurullarında görüşülmesine öncelik verilir. Disiplin Kurullarında görev alanlar Parti'nin diğer seçimle belirlenen organlarında görev alamazlar.

Karar Düzeltme ve Yeniden Yargılama Talebi:

MYK, MDK kararlarına karşı düzeltme ve yargılanmanın yenilenmesi talebiyle MDK'ya başvurabilir. Karar düzeltme talebi her zaman yapılabilir.

Her iki başvuruda da gerekçeler gösterilir. Bu başvurular Tüzük ve SPY'de belirtilen itiraz yolları arasında değerlendirilmez. MDK bu talebi en geç 30 gün içinde karara bağlar. Karar düzeltme talebi sonuçlanıncaya kadar Disiplin Kurulu kararı uygulamaya sokulmaz. Karar düzeltme ve yeniden sorgulama talebi; tedbiren görevden almanın yürütmesini durdurmaz.

Madde 37: DİSİPLİN SUÇ VE YAPTIRIMLARI

Disiplin yaptırımları uyarı, kınama, üyelikten geçici çıkarma (2 ay ile 1 yıl arası) ve üyelikten kesin çıkarmadır.

Aşağıdaki disiplin suçlarına karşılığında yazılan yaptırımlar uygulanır. Disiplin suçunun ilk işlenmesinde en alt yaptırım, tekrarı halinde sırasıyla bir üst yaptırım uygulanır. Kadına yönelik işlenen suçlarda, verilecek cezanın derecelendirilmesi eylemin tekrarına bağlanmayacaktır.

- a) Geçerli bir sebebi olmaksızın ödentisini yazılı talebe rağmen 4 ay üst üste ödemeyen üyeye uyarı ve kınama,
- b) Parti işlerinde özel çıkar sağlayanlara kesin çıkarma,
- c) Parti parasına ve malına zarar verenlere kınama, geçici çıkarma ya da kesin çıkarma,
- d) Parti defter ve evraklarında tahrifat yapanlara kınama, geçici çıkarma ve kesin çıkarma,
- e) Temel insan hakları ihlallerinde bulunanlara kınama, geçici çıkarma ya da kesin çıkarma yaptırımı uygulanır.
- f) Özel alan dahil kadına yönelik her türlü şiddet; fiziksel yada psikolojik şiddet (baskı, tehdit, aşağılama, cinsel taciz vb) suç kabul edilir ve aşağıda anlatıldığı gibi gerekli yaptırımlar uygulanır.
- g) Psikolojik şiddet uygulayanlara uyarı, kınama, geçici çıkarma (yönetici konumunda olanlara üst limit uygulanır), kesin çıkarma şeklinde gerekli yaptırımlar uygulanır.
- h) Fiziksel şiddet, cinsel taciz uygulayanlara üyelikten geçici çıkarma (yönetici konumunda olanlara üst limit uygulanır) veya kesin çıkarma uygulanır.
- i) Tecavüz girişiminde bulunan ya da tecavüz eden kişiye üyelikten kesin çıkarma yaptırımı uygulanır.

i) Sol içi şiddet uygulayan üyeye geçici çıkarma ya da kesin çıkarma yaptırımını uygulanır.

k) Kasıtlı suç isnadında bulunan ve asılsız tanıklık yapanlara geçici çıkarma ya da kesin çıkarma yaptırımını uygulanır.

l) LGBT bireylere fiziksel şiddet, cinsel taciz uygulayanlara üyelikten geçici çıkarma (yönetici konumunda olanlara üst limit uygulanır) veya kesin çıkarma uygulanır.

m) Çocuklara fiziksel şiddet uygulayanlara üyelikten geçici çıkarma (yönetici konumunda olanlara üst limit uygulanır) veya kesin çıkarma; cinsel istismarda bulunanlara kesin çıkarma uygulanır.

İtiraz: İl Disiplin Kurulu kararlarına karşı MDK'ya başvurulabilir. Hakında partiden ya da gruptan geçici veya kesin çıkarma cezası verilen parti üyesi parti içi itiraz yollarını tükettikten sonra SPY' nin 57. maddesi çerçevesinde yargı yoluna başvurabilir. Yargı kararı kesindir. Disiplin cezalarına itiraz süresi kararın ilgili parti üyesine tebliğinden itibaren 15 gündür ve disiplin cezaları, -itiraz edilmediği hallerde- itiraz süresinin son gününü takip eden günden itibaren ve itiraz edildiği takdirde MDK kararının -karar düzeltme ve yeniden yargılama talebi yoksa- ilgili parti üyesine bildirildiğinden itibaren uygulanır. Disiplin cezalarına itiraz tedbiren görevden alma kararının uygulanmasını durdurmaz ve MDK, tedbiren görevden alma kararına ilişkin kararını en geç 1 ay içinde verir.

Madde 38: MALİ HÜKÜMLER

a) Partinin gelirleri, parti bayrağı, flaması, rozeti, yayınları ve rumuzlarının satışından sağlanacak gelirler, Parti'ce düzenlenen eğlence, tiyatro, film gösterimi, konser ve yemeklerinden sağlanacak gelirler ve SPY' de belirtilen diğer kaynaklardır. Partiye üye olan herkesten en az 20 TL, en çok 200 TL giriş aidatı alınır. Giriş aidatı Genel Merkeze aktarılır. Parti üye aidatlarının aylık tutarı en az 10 TL, en fazla 200 TL'dir.

b) Bu miktar üye tarafından belirlenir ya da değiştirilir. Genel ve yerel seçimlerde adaylık için başvuru ödentisi PM'ce belirlenir. Partinin bütçesi, bilançoları, gelir ve gider cetvelleri ile kesin hesaplarının nasıl düzenleneceği ve gelirlerin sağlanması ile giderlerin yapılmasına ilişkin usuller SPY'nin ilgili hükümleri ve tüzük doğrultusunda hazırlanacak mali işler yönetmeliği ile gösterilir. Partinin her türlü gelir ve gideri SPY hükümleri

ve yönetmelikler çerçevesinde belgelendirilir ve muhasebeleştirilir. Partinin bütün organları görev alanlarındaki mali işlemlerin belgelendirilmesi ve muhasebesinin tutulmasından birinci dereceden sorumludur.

Madde 39: GİDERLERDE SORUMLULUK VE YETKİ

Partinin giderleri ve girişeceği yükümlülükler, Genel Merkezde parti tüzel kişiliği, illerde il, ilçelerde ilçe örgütü adına yapılır. Yükümlülüklere girişmek, bankalardan para çekmek, bir mal veya hak üzerinde tasarrufta bulunmak ya da bu konuda temsil yetkisi vermek için:

Genel Merkezde Genel Başkan veya Genel Başkan Yardımcılarından biri ile Sayman'ın, illerde; İl Yönetim Kurulu oluşmuş ise Başkan ve Sayman'ın, Başkan bulunmadığında Sekreter ile Sayman'ın, İl Meclisi oluşmuş ise, Başkan ve Sayman'ın, Başkan bulunmadığında İl Yürütme Kurulu üyelerinden biri ile Sayman'ın, ilçelerde, Başkan ve Sayman'ın, Başkan bulunmadığında Sekreter ile Sayman'ın, imzalarının bulunması zorunludur.

Madde 40: TUTULACAK DEFTERLER

Her kademedeki Parti organları, SPY'de gösterilen defter ve kayıtları tutmak zorundadır. Bunların nasıl tutulacağı, bu defterler dışında, hangi kurulların hangi defterleri tutacağı, teknik olanaklardan nasıl yararlanılacağı yönetmelikte ayrıntılı olarak düzenlenir.

Madde 41: SPY VE DİĞER HÜKÜMLER

Parti Tüzüğü'nde hüküm bulunmayan hallerde SPY ve siyasi partilerle ilgili diğer yasal düzenlemeler dikkate alınır. SPY ve diğer yasalar tarafından tanınan hak ve yetkiler ilgili kurullarca kullanılır.

Madde 42: ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

- a) İl ve İlçe Yönetim Kurullarından birinde üye olanlar, diğer bir İl, İlçe Yönetim Kurulu'nun üyesi olamaz.
- b) Bu Tüzük'te üst organlar ve kurullar için öngörülen esaslar aksine hüküm olmadığı takdirde alt organ ve kurullar için de geçerlidir. Bu Tüzük'te hüküm bulunmayan hallerde genel hükümler uygulanır.